

forma del Saló de Sessions que s'havia reformat el 1976 amb l'arribada de la democràcia. Els dos retrats dels reis i el crucifix que van ser substituïts per un escut de la ciutat i als costats de la sala el rei i el president de la Generalitat.

Sala de columnes

Aquesta sala rep el nom de sala de columnes i és la sala noble de la primera planta i també hi trobem els quadres d'alguns manresans il·lustres.

En lloc preminent hi ha el quadre de la crema del paper segellat obra de Francesc Cuixart. El quadre mostra la crema de diversos feixos del paper segellat imposat pel govern napoleònic durant la Guerra del Francès (1808-1814) en substitució del paper segellat propi.

Aquest acte va ser castigat molt durament per les tropes franceses que van incendiar tres vegades la ciutat. En l'incendi de 1811 van cremar més de set-centes cases de les 1.100 que hi havia.

La crema del paper segellat representa el primer pas cap a l'alliberament

de l'autoritarisme francès i la constitució de la Junta de Govern i Defensa de la Ciutat pels mateixos revoltats.

Galeria de manresans il·lustres

Aquest títol s'atorga a aquelles persones que, per la seva actuació, han destacat de manera extraordinària en benefici de la ciutat i en la seva projecció exterior.

Actualment la Galeria la formen 25 quadres de diversos pintors que es troben repartits per l'escala noble, la sala de columnes i el Saló de Sessions.

Només hi ha una dona, la fundadora de l'ordre de les Caputxines, Angela Maria Prat, mare Serafina. El darrer en ser declarat manresà il·lustre ha estat, el 2017, el periodista Josep Maria Planes, assassinat per la FAI l'agost del 1936.

Quan els delegats de les Bases van venir el 1892 només van poder veure un quadre a la galeria que s'havia creat el 1883: per la Festa Major d'aquell any es va col·locar el primer, el retrat de l'arquebisbe de Sevilla i cardenal Joaquim Lluch i Garriga. ■

ORGANITZAT PER: Ajuntament de Manresa, Centre d'Estudis del Bages i Manresa Turisme

AMB LA COL·LABORACIÓ DE: Arxiu Comarcal del Bages i Museu Comarcal de Manresa

AMB EL SUPORT DE:

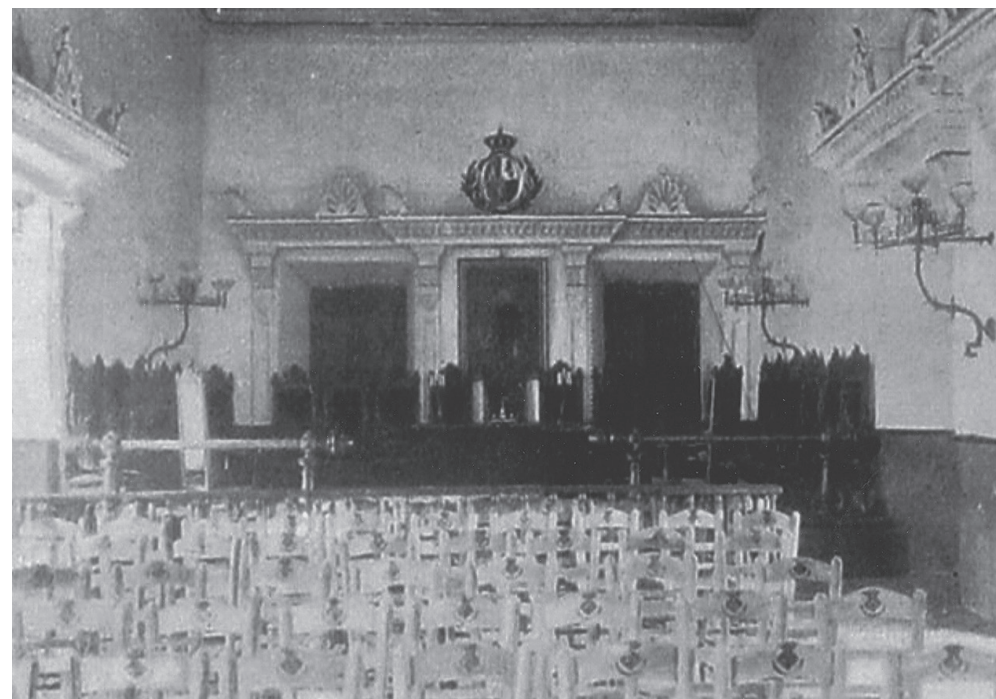
TEXT: Francesc Comas i Jordi Rodó

FOTOGRAFIA DE PORTADA: Saló de Sessions com era a l'època de les Bases de Manresa (*La Il·lustració Catalana*)

CASA CONSISTORIAL

Fa 125 anys, al Saló de sessions de Manresa...

CASA CONSISTORIAL

Fa 125 anys, al Saló de Sessions de Manresa...

Aquest any Manresa commemora els 125 anys de les Bases de Manresa, un dels primers documents del catalanisme polític, que es va aprovar el 25, 26 i 27 de març de 1892 al Saló de Sessions de l'ajuntament de la ciutat.

Bé Cultural d'Interès Nacional

Aquesta distinció (BCIN) se li ha concedit perquè en aquest espai han succeït dos fets remarcables dins la història de Catalunya: un, la crema del paper segellat i l'altra, l'aprovació de les Bases de Manresa.

L'edifici de l'Ajuntament

L'edifici va ser projectat per l'arquitecte barceloní Joan Garrido i es va començar a edificar l'any 1739 pel mestre d'obres Jeroni Torrens de Mojà i es va acabar l'any 1777, tot i que va ser seu del govern municipal des de 1745. Aquest nou edifici es va construir sobre el solar dels antics palaus del veguer i el batlle i algunes dependències del Consell de la ciutat. Totes aquestes construccions foren cremades per les tropes borbòniques el 13 d'agost de 1713 durant la Guerra de Successió.

La façana

L'edifici és d'estil neoclàssic. La façana actual consta d'una planta baixa de cinc arcs, el del mig de punt rodó i els altres apuntats i dos pisos. El primer pis té cinc balcons, el central més llarg que els altres, i el segon pis presenta cinc finestres simètriques. A la cornisa superior mot-

llurada hi ha un grup de gàrgoles per on cau l'aigua de pluja de la teulada.

Destaca més és l'escut central col·locat sobre el balcó principal i esculpit en alabastre per Jacint Miquel i Sorts.

Al cantó dret de la façana, cantonada amb la Baixada dels Jueus, una placa recorda la crema del paper segellat durant la guerra del Francès; col·locada el 1908 amb motiu del centenari d'aquest fet.

La façana i els porxos van ser restaurats al començar la dècada dels noranta (1990) per la Generalitat de Catalunya sota la direcció de l'arquitecte manresà Josep Maria Esquius i el 2007 es va remodelar la façana posterior, obra dels arquitectes Manuel Bailo i Rosa Rull.

L'espai interior

És un edifici de planta quadrangular, amb un pati central interior, típic de les cases residencials dels segles XVII i XVIII. Al voltant del pati central s'accedeix a les dependències de planta baixa i dos pisos superiors a través d'una escala lateral noble i vestíbul porticat. Les dependències nobles se situen al damunt d'aquest vestíbul.

A l'interior destaca el saló de sessions; la sala de les columnes i el despatx de l'alcaldia.

Quan els delegats de la Unió Catalana van venir a Manresa a finals de març de 1892 les sales de l'interior de l'edifici eren molt diferents a les actuals.

Així al segon pis de l'edifici, el 1882

Oleguer Miró i Sarret i Arbós a l'Arxiu Municipal l'any 1912 (Arxiu Nacional de Catalunya. Col·lecció Agustí Duran i Sampere)

l'ajuntament va fer construir un local per arxiu municipal a l'espai on fins aleshores hi havia hagut habitatges d'empleats i caserna de la Guàrdia Civil. Al cap d'un any va ser nomenat arxiver municipal l'advocat, historiador i polític Leonci Soler March si bé des de primers del segle i fins 1935 el veritable

El mes de gener d'aquest any 2017 l'edifici de l'Ajuntament de Manresa ha estat declarat Bé Cultural d'Interès Nacional en la categoria de lloc històric

arxiver va ser Joaquim Sarret i Arbós.

El que no van poder veure els delegats van ser la biblioteca municipal i el museu, inaugurats el 1896, al segon pis al costat de l'arxiu municipal.

El 2008 es van fer obres d'ampliació i adaptació (amb contrast d'opinions) amb nous accessos per a la circulació in-

terna a l'edifici, amb una passera que sobrevola el pati interior, ascensors i una escala a la façana de darrera de la Casa de la Ciutat que fins aquests moments presentava una imatge inacabada.

Saló de Sessions

Ens trobem a la sala més gran de tot l'ajuntament. L'any 1885, durant l'alcaldia de Manuel Oms i de Prat, es va habilitar aquesta sala -tal com consta en una placa al final de la sala- per fer-la més adient per a actes i públic. Fins aquell moment no hi havia a l'edifici una sala d'aquestes magnituds. En aquest espai es fan tots els actes institucionals més significatius de la ciutat i també els plens municipals. Per aquest motiu a vegades se la coneix amb el nom de Saló de Plens.

El 25, 26 i 27 de març de 1892 es va celebrar la primera Assemblea de la Unió Catalana per discutir i aprovar com calia governar Catalunya. Aquest document

es coneix amb el nom de les Bases de Manresa i enguany amb motiu dels 125 anys d'aquesta efemèride l'Ajuntament i la Generalitat han aprovat commemorar aquest fet tan significatiu del catalanisme polític amb diferents actes al llarg d'un any.

El juny de 1931 el president Francesc Macià va inaugurar una placa al Saló de Sessions que recorda aquest fet polític.

El març de 2002 es va començar la re-